

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE DIDÁCTICA XERAL
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2024/2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN												
DISCIPLINA: DIDÁCTICA XERAL (1º cuadrimestre)												
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO			PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL		
CARÁCTER	OBRIGATORIO						TIPO DE CLASE			COLECTIVA		
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.			ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		JANET SALINAS CABRERA	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:		2 horas	
ECTS/CUAD.					6				Observacións:			
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	JANET SALINAS CABRERA						janetsc30@yahoo.es			MÉRCORES 12:00 – 13:00		

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Pedagogía e didáctica. Correntes didácticas. O currículo. Concepto, deseño e modelos. Niveis de concreción. Características, fontes, elementos. PEC, PCC. Deseño da programación e das unidades didácticas. Principios metodolóxicos. Aprendizaxe significativa. O/A profesor/a mediador/a. A avaliación.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os correspondentes as materias de Teoría da Educación I e II, Psicopedagogía, Socioloxía da Educación.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Teoría da Educación I e II, Psicopedagogía, Socioloxía da Educación.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 1, 2, 3, 15, 17
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 18, 19, 27
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 1, 2, 5, 9
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Elaborar unidades didácticas e programacións de aula para un curso de linguaxe musical preferiblemente de grao profesional.	Todas
2. Coñecer a educación musical en España nos conservatorios: organización, estrutura e obxectivos, contidos e criterios de avaliación en todos os seus graos.	T: 1, 2, 15, X:18, 19, 27, EP: 1, 6
3. Estudar o currículo: modelos, os niveis de concreción, as súas características, as súas fontes, os seus elementos, as súas competencias, etc.	T: 1, 2, 15, X: 18, 27, EP: 1,6
4. Profundar nos diferentes elementos do currículo coñecendo as propostas de diferentes pedagogos.	T: 1, 2, 3, 15, X18, EP: 1, 6
5. Aprender a técnica da programación: enunciación de obxectivos, secuenciación de contidos, selección de tarefas e actividades, repertorio de recursos e estratexias, aplicación de criterios de avaliación e elección dos materiais máis adecuados dependendo do contexto. Elaborar ferramentas de distintos tipos de avaliación: inicial, formativa e final.	T: 1, 2, 3, 15, 17, X: 18, 19, 27, EP: 1, 2, 5
6. Analizar a necesidade do PEC e o PCC como documentos imprescindibles na organización do centro e na adaptación o contexto.	T: 1, 2, 15, 17, X: 18, 19, 27, EP1

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Pedagogía e Didáctica. O corpus teórico da programación: principais teorías, correntes didácticas e conceptos teóricos 1.2. O marco legislativo de referencia na programación docente. Niveis de concreción curricular 1.3. A estrutura da programación: organización e desenrolo 1.4. Programación. Currículo, deseño e modelos 1.5. O currículo 1.6. Os obxectivos didácticos 1.7. Contidos 1.8. A programación e as unidades didácticas. Estrutura e elementos básicos 1.9. A atención a diversidade e as medidas ordinarias e específicas de apoio, reforzo e ampliación	6
Tema 2	2.1. Unidades Didácticas e programación de Aula a nivel legislativo. 2.2. Leis educativas respecto a conservatorio. 2.3. Competencias.	4
Tema 3	3.1. Avaliación. 3.2. Métodos de Avaliación. 3.3. Técnicas e Instrumentos de Avaliación.	2
Tema 4	4.1. Métodos didácticos. 4.2. Principios Metodolóxicos.	2
Tema 5	5.1. Aprendizaxe significativo. 5.2. Docente mediador. 5.3. Método por proxectos. 5.4. Estudo de caso. 5.5. Aprendizaxe Basado en Problemas (ABP). 5.6. Aprendizaxe Colaborativo. 5.7. Investigación Acción.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	25	-	25
Exposición práctica	20	-	20
Práctica individual (estudio)	-	14	14
Práctica colectiva	16	-	16
Lectura guiada e comentario de fontes	-	10	10
Realización da programación	-	32	32
Realización das unidades didácticas	-	45	45
Realización das ferramentas de avaliación	-	15	15
Portafolios	-	-	-
Titorías individuais e de grupo	1	-	1
Actividades de avaliación: probas e revisión de probas	2	-	2
TOTAL HORAS:			180

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T: 1, 2, 3. X: 18, 19, 27. EP: 1.	25%
Práctica individual	Realización dunha programación para un curso calquera preferiblemente de grao profesional. Realización de 5 unidades didácticas para un curso calquera de grao elemental ou profesional. (55%) Elaboración dun test de avaliación inicial aplicado a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%) Elaboración dunha escala de valoración descritiva aplicada a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)	T: todos. X: todos. EP: 2, 5, 9.	60%
Práctica colectiva e asistencias presencial	Interese pola materia, participación, puntualidade, realización correcta dos exercicios propostos, comunicación co docente. Realización de tarefas didáctico-musicais a través de dinámicas de grupo. Participación nas postas en común sobre os contidos sinalados, demostrando un certo grao de sentido crítico e de análise, avalado pola lóxica e polos saberes adquiridos, na defensa das opinións. Observación sistemática individual do discente a través dunha ficha de valoración descritiva do grao de consecución dos contidos nunha contorna de actividade no aula, valorando de forma concreta a aplicación dos contidos ás diferentes situacións que se propoñan. Participación de forma activa na clase, preguntando cantas dúbidas presente e propoñendo todos os proxectos que se nos ocorran, sexan grandes ou pequenos.	Todas	10%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, unidades didácticas propostas, exemplos de programacións etc. Auto avaliación numérica. O portafolio deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	5%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.2 AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T: 1, 2, 3. X: 18, 19, 27. EP: 1.	30%
Práctica individual	Realización dunha programación para un curso calquera de grao elemental ou profesional. Realización de 8 unidades didácticas para un curso calquera de grao elemental ou profesional. (70%) Elaboración dun test de avaliación inicial aplicado a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%) Elaboración dunha escala de valoración descritiva aplicada a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)	T: todos. X: todos. EP: 2, 5, 9.	65%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, ideas	Todas	5%

	<p>principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, unidades didácticas propostas, exemplos de programacións etc.</p> <p>Auto avaliación numérica.</p> <p>O portafolio deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.</p>		
<p>Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.</p>			
<p>6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)</p>			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T: 1, 2, 3. X: 18, 19, 27. EP: 1.	30%
Práctica individual	<p>Realización dunha programación para un curso calquera de grao elemental ou profesional.</p> <p>Realización de 8 unidades didácticas para un curso calquera de grao elemental ou profesional. (70%)</p> <p>Elaboración dun test de avaliación inicial aplicado a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)</p> <p>Elaboración dunha escala de valoración descritiva aplicada a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)</p>	T: todos. X: todos. EP: 2, 5, 9.	65%
Portafolios	<p>Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, unidades didácticas propostas, exemplos de programacións etc.</p> <p>Auto avaliación numérica.</p> <p>O portafolio deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.</p>	Todas	5%
<p>Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.</p>			
<p>6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA</p>			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T: 1, 2, 3. X: 18, 19, 27. EP: 1.	30%
Práctica individual	<p>Realización dunha programación para un curso calquera de grao elemental ou profesional.</p> <p>Realización de 8 unidades didácticas para un curso calquera de grao elemental ou profesional. (70%)</p> <p>Elaboración dun test de avaliación inicial aplicado a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)</p> <p>Elaboración dunha escala de valoración descritiva aplicada a un curso concreto de grao elemental, elixido polo alumnado. (2.5%)</p>	T: todos. X: todos. EP: 2, 5, 9.	65%
Portafolios	<p>Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, unidades didácticas propostas, exemplos de programacións etc.</p> <p>Auto avaliación numérica.</p> <p>O portafolio deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal de a lo menos 2 páxinas. Comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e o aprendizaxe persoal sobre a materia. Deberán comentarse 3 recursos bibliográficos novos relacionados coa materia.</p>	Todas	5%

Observacións:

Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.

OBSERVACIÓNS XERAIS

Para ser avaliado o alumno deberá obter alomenos un cinco en cada apartado.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31)

0-4,9: Suspenso

5,0-6,9: Aprobado

7,00-8,9: Notable

9,00-10: Sobresaínte

PROCEDEMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 20% dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuadrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos cumpran os requisitos de obtención da matrícula de honra, esta será concedida a quen alcance a maior nota final. En caso de empate, terá máis peso a cualificación do exame. A profesora poderá decidir non conceder a matrícula de honra se a algunha das ferramentas de avaliación correspondeu unha cualificación menor de 8.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

AGUIRRE, I. Teorías y prácticas en educación artística. Universidad Pública de Navarra. Pamplona, 2000.

ANTÚNEZ, S. y otros. Del proyecto educativo a la programación de aula. El qué, el cuándo y el cómo de los instrumentos de la planificación didáctica. Colección el lápiz. Editorial Graó. Barcelona, febrero de 1992.

BIASUTTI, B. Guía para una educación no represiva. Sigüemé. Atenas. Madrid, 1975.

BLAZQUEZ, F.; FERNÁNDEZ, Mª P.; LÓPEZ, M.; LORENZO, M.; MOLINA, S.; SÁENZ, O. Didáctica General. Anaya. Salamanca, 1983.

COLL, C.; PALACIOS, J.; MARCHESI, A. Desarrollo psicológico y educación I y II. Alianza psicología, 1990.

COLL, C. Psicología y currículo. Alianza psicología.

Domínguez, M. C.; Medina, A. (2015) Didáctica. Formación básica para profesionales de la educación. Universitas.

FUENTES P.; CERVERA, J. Pedagogía y Didáctica para músicos. Piles. Valencia, 1989.

GARCÍA SIPIDO, A. L.; LAGO, P.; Didáctica de la expresión plástica y musical. Real Musical. Madrid, 1990.

HARGREAVES, D. J. Música y desarrollo psicológico. Graó. Barcelona, 1998.

HEMSY DE GAINZA, V. La educación Musical frente al futuro. Editorial Guadalupe. Buenos Aires, 1993.

HEMSY DE GAINZA, V. Pedagogía Musical. Dos décadas de pensamiento y acción educativa. Lumen. Buenos Aires, 2002.

HEMSY DE GAINZA, V. La transformación de la Educación Musical a las puertas del siglo XXI. Editorial Guadalupe, 1997.

HEMSY DE GAINZA, V. Fundamentos, materiales y técnicas de la educación musical. Ricordi. Buenos Aires, 1977.

JURADO, J. El diseño de la programación y las unidades didácticas. Dos acordes. Baiona (Pontevedra), 2008.

LATORRE, A. Psicología del proceso de enseñanza/aprendizaje: la situación educativa. Nau Llibres. Valencia, 1989.

López, G. (Coord.); Cacheiro, M. L.; Camili, C.; Fuentes, J. L. (2016) Didáctica general y formación del profesorado. Unir Editorial. Logroño

LÓPEZ DE ARENOSA, E. Apuntes sobre Didáctica Musical. Enclave creativa. Madrid, 2004.

MANEVEAU, G. Música y educación. Rialp. Madrid, 1993.
Medina, A.; Salvador, F. (2009) Didáctica General. Pearson Prentice Hill.
NOVAK, J. D. Teoría y práctica de la educación. Alianza Universidad. Madrid, 1985.
POZO, A. DEL Didáctica General. Santiago Rodríguez. Burgos, 1974.
SANJUÁN NÁJERA, M. Pedagogía fundamental. Cometa S. A. Zaragoza, 1985.
SWANWICK, K. Música, pensamiento y educación. Morata. Madrid, 1991.
TORRES, J. El curriculum oculto. Morata. Madrid, 1991.
TORRES, J. Globalización e interdisciplinariedad: el curriculum integrado. Morata. Madrid, 1994.
Zabala, A. (1995) La practica educativa: cómo enseñar. Editorial Grao.
ZAMACOIS, J. Temas de pedagogía musical. Ediciones Quiroga. Barcelona, 1973.

Artículos de pedagogía - <http://www.wikilearning.com/articulos/pedagogia/categoria/76-4>
Artículos y libros sobre educación - <http://redescolar.ilce.edu.mx/redescolar/biblioteca/articulos/art.htm>
Enfoques teóricos do currículo - <http://educacion.idoneos.com/index.php/363702>
Planificación y organización didáctica: <https://www.aulafacil.com/cursos/pedagogia/formador-de-formadores/recursos-didacticos-clasificacion-115608>
Procesos de enseñanza-aprendizaje - <http://peremarques.pangea.org/actodid.htm>
Teorías da aprendizaxe - http://www.wikilearning.com/tutorial/teorias_del_aprendizaje-teorias_del_aprendizaje/12263-1
Teorías de la educación - <http://teoriasunikino.blogspot.com.es/2009/03/dewey.html>
Unidades didácticas - <http://peremarques.pangea.org/ud.htm>